

Ministerstwo
Finansów

Zasady opodatkowania spadków i darowizn

Masz pytania
Zadzwoń do nas!

 801 055 055
22 330 03 30

www.finanse.mf.gov.pl

Otrzymałeś darowiznę lub nabyłeś spadek? Sprawdź, czy przysługuje ci zwolnienie z podatku

Opodatkowanie spadków

Kto podlega obowiązkowi podatkowemu

Osoby fizyczne, które nabyły majątek w drodze spadku, w przypadku gdy jego wartość przekracza kwotę wolną od podatku.

Obowiązek podatkowy powstaje, co do zasady, z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego nabycie spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza.

 W przypadku, gdy nabycie spadku nie zostało zgłoszone do opodatkowania, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym lub organem kontroli skarbowej na fakt nabycia.

Wysokość kwot wolnych od podatku

Podatkowi nie podlega nabycie majątku w drodze spadku o czystej wartości nieprzekraczającej kwoty wolnej, która wynosi:

9637 zł – dla osób należących do I grupy podatkowej*

7276 zł – dla osób należących do II grupy podatkowej

4902 zł – dla osób należących do III grupy podatkowej

* definicje grup podatkowych – patrz s.9

! Przy obliczaniu kwoty wolnej od podatku sumuje się wartość rynkową majątku nabytego przez spadkobiercę w drodze spadku z wartością rzeczy i praw majątkowych nabytych uprzednio od spadkodawcy (np. tytułem darowizny) w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło nabycie spadku.

Opodatkowaniu podlega nabycie majątku o wartości ponad kwotę wolną od podatku. W takim przypadku podatnik jest zobowiązany do złożenia we właściwym urzędzie skarbowym w ciągu miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego nabycie spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (SD-3) lub wspólnego zeznania podatkowego (SD-3 wraz z informacjami o pozostałych podatnikach SD-3/A). Do zeznania należy dołączyć dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania.

! Nie zwlekaj ze złożeniem zeznania podatkowego.

Termin płatności podatku od spadków i darowizn wynosi 14 dni od dnia doręczenia podatnikowi decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość podatku.

Zwolnienia dla najbliższej rodziny

Przy nabyciu rzeczy lub praw majątkowych w drodze spadku przez małżonka, zstępnych (dzieci, wnuków, prawnuków), wstępnych (rodziców, dziadków), pasierbą, rodzeństwem, ojczyzną i macochę, nabywca może skorzystać z całkowitego zwolnienia od podatku od spadków i darowizn (zwolnienie nie dotyczy spadków, gdy zgon spadkodawcy nastąpił przed dniem 1 stycznia 2007 r.)

Warunkiem, który trzeba spełnić, aby skorzystać ze zwolnienia od podatku jest zgłoszenie (na formularzu SD-Z2) nabytych w drodze spadku składników majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego nabycie spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza lub wydania europejskiego poświadczenia dziedziczenia. W celu skorzystania ze zwolnienia od podatku każdy z nabywców składa odrębne zgłoszenie.

Obowiązek zgłoszenia nie obejmuje przypadków, gdy wartość rynkowa nabytego majątku nie przekracza kwoty wolnej od podatku (z uwzględnieniem zasady kumulacji wartości majątku nabytego ostatnio od tej samej osoby i w okresie 5 lat poprzedzających nabycie spadku) – obecnie do kwoty 9637 zł.

! Jeżeli nabycie majątku w drodze spadku nie zostało zgłoszone we wskazanym terminie, wówczas podlega opodatkowaniu na zasadach określonych dla I grupy podatkowej.

Wyjątek

Jeżeli spadkobierca dowiedział się o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych po upływie sześciu miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego zwolnienie stosuje się, gdy zgłosi te rzeczy lub prawa majątkowe naczelnikowi urzędu skarbowego nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o ich nabyciu, oraz uprawdopodobni fakt późniejszego powzięcia wiadomości o ich nabyciu.

Opodatkowanie darowizn

Kto podlega obowiązkowi podatkowemu

Osoby fizyczne, które otrzymały darowiznę o wartości przekraczającej kwotę wolną od podatku.

Przy nabyciu darowizny obowiązek podatkowy powstaje, co do zasady, z chwilą złożenia przez darczyńcę oświadczenia w formie aktu notarialnego, a w razie zawarcia umowy bez zachowania przewidzianej formy – z chwilą spełnienia przyrzeczonego świadczenia.

! W przypadku niezgłoszonej do opodatkowania darowizny obowiązek podatkowy powstaje:

- z chwilą sporządzenia pisma, gdy darowiznę taką stwierdzono następnie pismem
- z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na fakt nabycia

Wysokość kwot wolnych od podatku

Podatkowi nie podlega nabycie majątku w drodze darowizny o czystej wartości nieprzekraczającej kwoty wolnej, która wynosi:

9637 zł – dla osób należących do I grupy podatkowej

7276 zł – dla osób należących do II grupy podatkowej

4902 zł – dla osób należących do III grupy podatkowej

! Przy obliczaniu kwoty wolnej od podatku sumuje się wartość rynkową otrzymanej darowizny z wartością rzeczy i praw majątkowych nabytych przez obdarowanego od tej samej osoby (np. tytułem darowizny, nieodpłatnego zniesienia współwłasności) w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło nabycie ostatniej darowizny.

Opodatkowaniu podlega nabycie majątku o wartości ponad kwotę wolną od podatku. W takim przypadku podatnik jest zobowiązany do złożenia we właściwym urzędzie skarbowym zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (SD-3) w ciągu miesiąca od dnia otrzymania darowizny. Do zeznania należy dołączyć dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania.

Termin płatności podatku od spadków i darowizn wynosi 14 dni od dnia doręczenia podatnikowi decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość podatku.

! Obowiązek złożenia zeznania nie występuje, gdy:

- wartość rynkowa darowizny nie przekracza kwoty wolnej od podatku (z uwzględnieniem zasady kumulacji wartości majątku nabytego ostatnio od tej samej osoby i w okresie poprzednich 5 lat)
- umowa darowizny jest zawarta w formie aktu notarialnego

Zwolnienia dla najbliższej rodziny

Przy nabyciu rzeczy lub praw majątkowych w drodze darowizny przez małżonka, zstępnych (dzieci, wnuków, prawnuków), wstępnych (rodziców, dziadków), pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, obdarowany może skorzystać z całkowitego zwolnienia od podatku od spadków i darowizn.

Warunek, jaki trzeba spełnić, aby skorzystać ze zwolnienia od podatku:

- w ciągu 6 miesięcy od dnia nabycia darowizny należy zgłosić nabyte rzeczy lub prawa majątkowe (na formularzu SD-Z2) właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego

a w przypadku darowizny środków pieniężnych należy dodatkowo:

- udokumentować ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek płatniczy nabywcy, na jego rachunek, inny niż płatniczy, w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub przekazem pocztowym (jeżeli wartość majątku nabytego łącznie od tej samej osoby w okresie 5 lat, poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, doliczona do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych, przekracza kwotę wolną od podatku).

Obowiązek zgłoszenia nabycia majątku w drodze darowizny nie obejmuje przypadków, gdy:

- wartość majątku nabytego łącznie od tej samej osoby w okresie 5 lat, poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, doliczona do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych, nie przekracza kwoty wolnej od podatku (obecnie 9637 zł)
- nabycie następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego

! Jeżeli nabycie w drodze darowizny własności rzeczy lub praw majątkowych nie zostanie zgłoszone w ciągu 6 miesięcy lub obdarowany nie udokumentuje otrzymania środków pieniężnych w powyższy sposób, wówczas nabycie darowizny podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Grupy podatkowe

I grupa podatkowa: małżonek, wstępni (rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki), pasierb, ojczym, macocha, rodzeństwo, teściowie, zięć, synowa

II grupa podatkowa: zstępni rodzeństwa (np. dzieci siostry, wnuki brata), rodzeństwo rodziców (np. ciotki, wujowie), zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych (np. mąż wnuczki)

III grupa podatkowa: pozostali nabywcy

Stan prawny – październik 2017 roku

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm)
- ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2017 r. poz. 833, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie zeznania podatkowego składanego przez podatników podatku od spadków i darowizn (Dz. U. poz. 2068)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie właściwości organów podatkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 122)

**Broszura ma charakter informacyjny
i nie stanowi wykładni prawa**

